

18.12.2020

Järvenpään kaupunki
Sidoroff-Eskelinen Paula
PL 41
04401 JÄRVENPÄÄ

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Järvenpään Myllytien kortteli 634 kaavaluonnoksesta

HEL 2020-007143 T 10 03 01

Järvenpään kaupunki on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Myllytien kortteli 634 kaavaluonnoksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristöjen vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Suunnittelun aloitusvaiheen tavoitteet on johdettu tiedossa olleista lähtöaineistoista sekä keskustan osayleiskaavan tavoitteista. Kaavasuunnittelun päätavoitteena on tutkia Myllytien varressa asemakaavan muuttamista nykyistä tehollisempaan asuinkerrostalorakentamiseen Keskustan osayleiskaavan 2030 tavoitteiden mukaisesti. Samalla tutkitaan tonttien käyttöä ja ulottuvuuksia. Tavoitteena on edistää jalankulkuliikenteen ja viheryhteyden toteuttamista korttelissa sekä huomioida kulttuuriympäristöarvot.

Prosessin aikana syntyneiden tavoitteiden myötä aikaansaadussa kumppanuushakumenettelyssä on valitun korttelisuunnitelman perusteella ollut tavoitteena löytää toteuttamiskelpoinen suunnitelmavaihtoehto. Vaihtoehdossa Myllytien varteen sijoittuvien kerrostalojen julkisivut toteutetaan avoimina, maantasokerrokseen sijoittuu liiketiloja ja pysäköinti toteutuu tontin sisäosassa maanalaisena, millä on ilmoitettu pyrittävän säilyttämään vanhan pihapiirin ominaispiirteet.

OAS-lausunnossaan museo totesi, että kortteli on osa Pajalan teollisuusympäristön maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä, joka edelleen todellistaa monipuolisesti Järvenpään taajaman synty- ja teollistumisvaihetta. Museon näkökulmasta Myllytien kortteli 634 kulttuurihistoriallinen merkitys ja kaupunkikuvallinen välittävä luonne suhteessa Järvenpään keskustaan ja Pajalan teollisuusympäristöön on erittäin tärkeä Järvenpään keskustaaajamassa. Museo esitti, että korttelin luon-

18.12.2020

teen historiallista muotoutumista tulisi tarkasti tutkia, jotta olisi voitu tarkastella korttelin välittävän luonteen mahdollisuuksia.

Tarkastelusta huolimatta kaavaluonnoksessa on päädytty korttelisuunnitelmaan ja ratkaisuun, jossa Kumitehtaan johtajan talon suojellusta ja maakunnallisesti arvokkaasta edustavasta pihapiiristä on lohkaistu osa kerrostalojen leikki- ja oleskelupihaksi. Esitetyllä luonnoskartalla on kaavateknisesti hyvin epämääräisen tulkinnanvaraisesti esitetty vanhan pihapiirin suunnittelun reunaehdot, määräyksen kaltaisella toiveella; ”Alueen vanhan pihapiirin ominaispiirteet pyritään säilyttämään osana kulttuurihistoriallisesti merkittävää ympäristöä”.

Voimassa olevassa asemakaavassa tontilla olevan s-3 merkinnän määräys on; ”Alue, jolla ympäristö säilytetään. Alueella olevien kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten ja pihapiirien ominaispiirteet tulee säilyttää. Uusien rakennusten tulee muodostaa olemassa olevien rakennusten kanssa yhtenäinen kokonaisuus”.

Esitetyn kaltainen pihapiirin lohkominen on selkeästi kaavamääräyksen vastainen.

Korttelisuunnitelman reunaehdoissa olisi pitänyt suojeltu pihapiiri huomioida korttelisuunnitelmaa laatiessa, siten että korttelin uudisrakennussuunnitelmat olisivat joustaneet suojellun pihapiirin ehdoilla, eikä nyt esitetyn kaltaisesti, jossa historiallisesti muotoutunutta tonttia ja pihapiiriä lohkotaan ja muokataan uudisrakentamisen tarpeiden mukaan.

Tämän johdosta Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo esittää, että korttelisuunnitelmaa tulitaisiin muokkaamaan niin, että lähtökohtana on korttelin suojeltu pihapiiri ja sen asettamat reunaehdot. Kaavaratkaisussa tämän tulisi näkyä niin, että johtajan talon länsipuolen puut on rajattu pihapiirin sisälle, ja leikki- ja oleskelupihaksi tarkoitettu alue rajataan ainoastaan nykyiseen leikkikenttään.

Tämän lisäksi Kumitehtaan johtajan talon sr-kaavamääräykseen tulee lisätä lause; ”Korjaus- ja muutostöitä koskevista suunnitelmista on pyydetty museoviranomaisen lausunto”.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (3)

18.12.2020

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566